

REDACȚIA  
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL  
Pentru Austro-Ungaria:  
pe 1 an fl. 10; pe 1/2  
an fl. 5; pe 1/4 de an  
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

Nr. de Duminecă pe  
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:  
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA  
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:

de 1 str. garmond: priua-dată  
7 cr.; a doua oară 6 cr.;  
a treia-oară 4 cr. și timbru  
de 30 cr. de fiecare publi-  
cațiune.

Atât abonamentele cât și  
inserțiunile sunt a se plăti  
înainte.

Scrisori nerfancate nu se  
primesc.

# TRIBUNA POPORULUI

## Despoții ne hulesc.

(!) A trecut și ziua memorabilă de 3/15 Maiu, pe care Românii voiau să o serbeze prin o manifestațiune pacinică și loială, adunându-se — o parte la Blaj pe „Câmpul-Libertății“, unde părinții nostri decretat-au și cu jurământ legatuitu-s'au, că Români și liberi voesc să fie pe pământul strămoșesc, ear' alții și alții în cercurile lor mai restrinse voit'au să facă aceeași.

Dar' nimic nu s'a făcut, așa cum dorul și pietatea să facem ne îndemna. A pășit la mijloc guvernul cu puterea de stat, cu sulițele gendarmeriei și armatei dând strajnică oprește, și poruncind, ca sulițele și plumbii să întimpine pe cei cari vedite semne vor cerca să deie pietății lor față de eroii-martiri ai luptelor noastre dela 1848.

Și și-au tras Românii de seamă și și-au făcut soțoteală cu ale stăpânitorilor perverse porniri, și nu s'au dus la Blaj; și și-au făcut seamă cu dorul hain al puternicilor de a mai trage în carne vie și nevinovat sânge românesc de a vërșă groaie, și nu au serbat în mod sgomotos sərbătoarea românismului nici în alte părți.

Dar' zisu și-au lor Românii de ordine iubitori și cu înțelept cumpet la fapte: Ne oprești de a aduce priinos părinților nostri în mari adunări de frați, oh tu păgâne puternic? face-voiu același lucru acasă, la caminul familiar și înveta-voiu odraslele mele să cinstească și venereze memoria acelora, cari pentru a urmașilor fericeire luptat'au și sânge și viață jertfit'au ca eroi și ca martiri.

Si au serbat Românii ziua de 3/15 Maiu a casă, în cercul familiei, ori în restrinse cercuri de prietini. Ear' această sərbare încă e de ajuns pentru împregiurările vitrege, în cari dat ne este să trăim.

Astfel, ceea-ce la vederea lumii întregi a face nu am putut, căci cei puternici nu ne-au lăsat, făcut-am cu suflet curat și inimă dornică de zilele mai bune, a casă, fie-care între ai lui...

Dar' eată! Cei haini și fără de lege acum foaia întorc, și pe noi ne batjocoresc pentru-că ei opritune-au a sərba sərbătoarea noastră. Hulă aruncă asupra noastră, zicând că fiasco am făcut mare cu ziua de 3/15 Maiu. „Poporul nu a sərbat, poporul la Blaj nu s'a dus, poporul ici, poporul colo a stat mulcom și de sərbarea agitatorilor a ști nu a voit. Căci deșteptatu-s'a acest popor și de agitatorii miucinoși să asculte nu mai vrea“. . . . Ei, puternicii hulesc acum, după-ce prin întreagă puterea ce la dispoziție o au opritune-au de a sərba cum dorul a-veam. Ei, perversii în al lor meschin scop exploatează acum fărădelegea de ei înșiși sėvrișită față de un popor pacinic și loial.

Eată acum câteva specimene de aceste huliri, specimene, de cari ne vom putea sluji și altădată drept argumente.

„Pesti Naplo“, încă la 14 Maiu, când a-flase despre oprirea adunării dela Blaj, scria în articolul de fond în următorul mod puțin măgulitor pentru noi toți:

„Această aventură, care se sfirșește cu fiasco a fost fără indoială cea de pe urmă sfortare a acestei ridicol de mici fracțiuni a partidului național care odată se părea a fi nebiruit. Deja începutul, pornirea acțiunii, publicarea apelului au fost ca și o garanță, că se vor alege cu fiasco complet. Și acum nu s'a vėzut altceva decât Kuni-gunda și Eduard; numai Rațiu și Coroianu — Coroianu și Rațiu; afară de ei nimeni altul, decât o seamă de ciobani cu palmi asprite de muncă. . .

„Se zice, că lui Ilie Dăian, redactorului exnis al „Tribunei“ i-a trebuit o jumătate de zi până i-a succes a îndupleca pe doi oameni din Blaj să iscălească jalba pentru ținerea adunării. Ear' pe când Dăianu se întearse la Sibiu, a și fost acolo hotărrea cu oprirea adunării pe basa căreia „Tribuna“ acum se va grăbi a răspândi în vileag, că adunarea din Blaj nu se va ținea, va ruga zecimi de mii de Români, căror nici prin minte nu li-a trecut nici a crăci la apelul sgomotos al lui Rațiu și Coroian, de a nu se osteni“. . .

Astfel dar' prăznuirea aniversării de jumătate de secol a adunării din Blaj a căzut baltă norocos chiar înainte de a fi fost ținută. . .

„Magyar Hirlap“ dela 15 Maiu, avea articolul de fond: „Sərbarea urei“, din care extragem următoarele:

Defaimând mai întâiu pe o coloană în mod cât se poate de jidano-maghiar cele petrecute la 3/15 1848 Maiu și evenimentele ce-i urmau, scrie:

„Poporul român însuși, ca atare, este brav, cinstit și prețios. O parte și nu mică a inteligenței române este tot așa, afară de aceasta ea este simpatică și plină de aptitudini prețioase. În prețiu mult după simțământ și judecată, ear' nu din punct de vedere politic. Li mai știm prețioși și folositori ca prieteni, deși ca adversari nu sunt tocmai primejdioși. Pentru hatărul acestora încă tot credem, că din cauza mulțimei covėrsitoare a agitatorilor de profesiune, a fanatisatorilor plătiți și a celor cu succes fanatisați nu facem răspunzătoare întreagă națiunea. Să despărțim turma căpiată și să vedem, ce se poate face cu ea.

„Aici însă nu prea poate fi vorba de străduința umană a lecurii. Aici nu mai folosește altceva nimic de cât puterea brută. Contra provocării acesteia nu mai folosește nimic apa sfințită (! Ovreiul) a politice, la aceasta nu poate fi alt răspuns de cât: toacă-! în cap! (iisd a fejēt hogy meg ne sántujon). Noi le îmbiem pâne și sare (! Ovreiul), pe când ei ne întind venia și pumnal; când ne-au și tradat, noi tolerăm ca să și prăznuiască amintirea acestei trădări, înaintea ochilor nostri, spre umilirea noastră, predându-ne risului general al Europei.“

După-ce a atins earăși pe scurt pregătirile continuă:

„Ei bine, să și pună pofta în cuiu! Ori-cine a făcut-o, (opreliștea) fie și fapta actualului guvern maghiar, a fost necesar și cu cale, că s'a pășit contra lor cu cea mai mare energie. Adunarea li-a fost oprită, și cu totuși nu cumva să capete poftă: s'a trimis miliție la Blaj, în centrul plănuitor manifestațiunii. Cartușe pline, eacă cum

stă — cas rar! — armata noastră comună în serviciul statului maghiar. Ne e dragă pacea, o dorim; ne-a umplut cu groază (! Ovreiul) chiar și numai gândul unei volnici, dar' în acest moment ne sună cât se poate de vie în ureche porunca supremă: Așa trebuie tratați ca răufăcătorii ordinari, sau ca cănele turbat, care fuge oștră stăpănu-sau să-l muște. Nici o erutare, nici un fel de milă!.

„Și că acum earăși ei sunt aceia, cari încărcăți cu păcate, au obrazul a veni să ne roage cu căciula în mână, la aceasta nu este alt răspuns de cât patul de pușcă și potcoave de oțel ale cailor, ear' dacă e de lipsă și glonț. . .

„Pesti Naplo“, dela 17 Maiu, în raportul seu spune între altele.

„Ziua de 15 Maiu a trecut în liniște deplină la Blaj; Românii nici n'au încercat a manifesta. Miliția, gendarmii stăteau gata de a înăbuși eventuala turburare de ordine, dar' n'a fost de lipsă să iasă afară; „Câmpul Libertății“ a stat gol, pe șesul uriaș toată ziua nu s'a arătat nimeni.“

„Nauntrul orașului, din cauza ploaii torențiale și comunicația pe străzi a fost mai mică decât de obicei; în biserică încă au asistat puțini la slujba Dumnezească. . . Pe piața cea mare stăteau vre-o 50 țerani valachi în mijlocul ploaii, fără sfat, fără conducător. . . Școlarii gimnaziști li-a fost interzis să easă din case până Luni, o parte a tinerimii a voit să aranjeze o petrecere cu joc, dar' autoritățile au oprit-o. . .

„În sfirși „Budapesti Naplo“, dela 17 Maiu. Constatând și el că a făcut fiasco, zice: „N'a fost de lipsă nici miliție, nici gendarmi, nici bicu cu 9 noduri“, precum au să povestească ziarele din București; sərbarea a căzut baltă pur și simplu din cauza lipsei de participare. . .

„N'a fost trebuință decât de o fuerătură și furluna a trecut“. . .

„Miliția a pornit des de dimineață pe drumurile ce duc în oraș. Chiemarea ei de căpetenie a fost să rețină mascele. Și se întoarsesă soldații să raporteze, că ar fi reținut pe ori-și-cine de pe fața căruia ar fi putut ceți măcar cât de mic gând de a demonstra, dar' n'a venit nimeni. De geaba așteptau. . .

„Manifestația plănuită la Blaj era să fie tunul cel mare, pe care l-au scos contra noastră. . . A dat însă greș. În alte părți au fost sərbări, dar' toate în dimensiuni mai mici, decât cum ar fi fost cea din Blaj — dacă ar fi fost“. . .

Am reproduș aceste specimene pentru a le avea în tot momentul în evidență ca bună învățatură cum să punem pe viitor la cale manifestațiunile naționale, ca stăpânitorii zilei se nu și mai bată joc de noi, ci cu frică și cu cutremur să ne respecteze.

NIKITA AL MUNTENEGRULUI. În restimp de vre-o 10—12 zile de două-ori am întrebuințat vorba: „Este ceva“ . . . pomenind de călătorile principelui Nikita al Muntenegrului: odată când a avut întâlnire, în Abbazia, cu domnitorul Bulgariei, apoi când era la Londra.

„N. Wiener Tagblatt“, scriind pe basa informațiilor publicate și nepublicate ce se știu despre petrecerea, isprăvile și isbănzile lui Nikita la Londra, unde a fost primit cu mari distincțiuni de către regina Victoria și prințul moștenitor de Wales, zice între altele:

„Cine nu și amintește vėzēnd și auzind a-

cestea de creditul suplimentar de 30 milioane florini, despre care delegațiunile au desbătut în ședințe secrete, cu uși închise?..

„Da, zice foaia vicneză, este un necausal între visita principelui Nikita la Londra și între creditul suplimentar de 30 milioane votat de către delegațiuni, ca spesat deja în anul trecut. Pe drumul seu spre Londra principele s'a oprit în Abbazia, pentru a se întâlni acolo cu Ferdinand al Bulgariei. La această întâlnire a asistat și dl Gubastov, consul rusesc în Țetinie. Eată ce ne dă de gândit. Și se pare, că în Londra principele Nikita și-a dat silința a câștiga pe oamenii de stat englezi pentru planurile sale în viitor. Dacă nu i-u succes pe lângă lordul Salisbury, care a concluzat la congresul din Berlin și a iscălit actul, prin care Austro-Ungaria a căpătat mandat pentru ocuparea Bosniei și Herțegovinei, s'a adresat opiniunii publice cu vorba „Hands off!“, care a repețit o după Gladstone.

„Gladstone își ceruse scuze pentru acest cuvânt, dar' principele Nikola ar trebui să fie silit de a se scusa pentru că l-a repețit“.

## Gladstone.

(Ag.) Trei sunt figurile, trei oameni, trei intelecte în secolul present, cari se înalță mult sus peste ceilalți toți muritori, mari și mici, căți au trăit, trăiesc și vor mai trăi încă până peste hotarele veacului XIX-lea. Acești trei uriași ai sufletului omenesc sunt: Gladstone, papa Leon XII și principele Bismarck.

Tustrei reprezentanți ai principiilor celor mai decisitoare și celor mai dominatoare în viața popoarelor.

Cest din urmă, ca reprezentant, propovėduitor și faptuitor al lozincei: puterea d'asupra dreptului (*Macht geht vor Recht*), în serviciul vieței politice și etnice a popoarelor; cel dintăiu apėrator ideal, neintrecut, neinduplecat, neostenit al dreptului celui și celor slabi, celui și celor asupriți, celui și celor nedreptățiți, ori-unde s'ar afla, în ori-ce parte a pământului ar trăi; ear' cel al treilea, cap al bisericeii creștine celei mai puternice, cel mai blând și înțelept, idealnic reprezentant al învățaturii Restiguitului din căți poate au ocupat Sfântul Scaun al Romei.

Ori-cât de seducătoare ar fi ispita și dorința-ne, ori-cât de potrivit și interesant ar fi tocmai acum momentul de a continua paralela între individualitatea, psihologia, viața și activitatea acestor trei uriași ai sufletului omenesc, până a trece peste cadrele trase nu unei foi de format mic ca a noastră, ci ale ziarului celui mai extins la pagini, — trebuie să ne punem stavilă acestei dorințe și să dedicăm șirele noastre scoaterii la iveală a cătorva trăsături din viața „Marelui Cinstit“, care a trecut la cele eterne.

Dar' și în acest cas ne este hotărrea grea, căci Gladstone era un așa mare și universal om, încât chiar și cele mai extinse foi europene, afară de cele engleze, declară, că trebuie să și tragă mărgini, căci, — zic dinsele — nu știu unde să înceapă și unde să sfirșească.

Credem, că va interesa pe cetitorii nostri, descriind mai întâiu, cum moare un așa de mare om, cum apune tru-

pește un caracter idealnic, cum încetează a bate o inimă nobilă, de care în acele locuri înalte unde el trăia și lucra, numai extrem de rar se găsește; se dăm câteva amănunte despre ultimele zile ale vieții aceluia, care s'a stins neîntrecut de falnic în vârstă de 89 ani.

Până în primele săptămâni ale lunii Ianuarie a. c. Gladstone se ocupă încă cu lucrări științifice; în curând însă, simțindu-se tare slăbit, trebuia să se ducă în scaldă franceză Cannes, unde se recrea în fiecare an. În luna Februarie începeau a sosi d'acolo știri îngrijitoare, dar' constituția trupului său puternică învinse încă pentru ultima oară catastrofa ce era atunci de tot aproape. Restabilit, întru câtva, se întoarse în aceeași lună acasă; oprindu-i-se ori-ce lucrare intelectuală, găsi mângâiere și alinare a suferințelor în muzică, cu care veneau să-l desfateze atât membrii familiei, cât și două pianiste renumite pentru cântarea lor nespuse de dulce și duioasă din pian.

Boala de care Gladstone suferea, în special era de inimă, ear' în ultimele vremuri se adăuga și o boală de nas, zisa în medicină: „necroza osului de nas.“ Pe lângă aceia îl mai chinuia lipsa de ocupație spirituală, ear' mai ales că nu-și putea isprăvi încă două lucrări: un op despre Apostolii, pentru care aduna material de șese luni; și memoarele, sale pe care se pregătea a le scrie. Hotărât, că această din urmă lucrare ar fi fost din cele mai prețioase pentru posteritatea.

Pe la finea lunii Martie medicii au declarat starea bolnavului ca desnădăjduită, spunându-i asta lui Gladstone la rugarea lui proprie, căci el și așa 'și dădea perfect seamă de neputința de a se mai reculege creștinească în cel mai pur înțeles al cuvântului și îndura suferințele cele mari cu signațiune eroică corespunzătoare spiritului său înălțat. Încă pe la mijlocul lunii Aprilie a subscriș pentru zidirea unei biserici, din apropierea castelului său *Havarden*, unde zăcea, 1000 funți sterlin (12.000 florini).

Dela începutul lunii Mai nu mai părăsi odaia. „Sufietul lui era întreg cuprins numai de sentimentul de a-și lua rămas bun de cele pământești.“ — scria atunci „Westminter Gazette“. Afară de membrii cei mai de aproape ai familiei lui și câțiva prieteni nu mai vedea pe nimeni, dar' nici cu aceia nu mai conversa; se pregătea de moarte, în sensul strict și pur al evangheliilor, privind moartea ca o scăpare, ca mântuire, ca adevărat punct de trecere în viața veșnică lumii și fericiri necunoscute pe acest pământ. . .

## Police Verso

ROMAN

de

Alexej Alexejevits Lugovoi

(Urmare)

IV

M'am îngrijit însă și de aceea, ca pentru cazul când ași fi greșit, cum ar trebui reparată operațiunea greșită? Și acum înțelege-mă, în cel mai critic moment întind mâna acolo, unde însu-mi pusesem instrumentul de care aveam trebuință. Nu a fost cel adevărat. Intind mâna la cel mai de aproape: nici acesta. Bolnava e slabă, nevrastică, e scumpă fie-care clipă. Cuțitul de care aveam lipsă, stătea aruncat de cealaltă margine a mesei. Mișelul, infamul acela 'l pusesese acolo. Înainte de începerea operațiunii strînsesem pe el șiroafele — el le-a destrîns. Și acum îmi stă aci față în față, la aparință cu față serioasă, în ochii lui însă fulgeră din când în când lumina bucuriei, că m'a nimicit. Tot sângele mi-s'a urcat în cap, mi-am perdut cumpătul și din toate puterile mele 'i am ras o palmă omului aceluia, așa că era să se răstoarne. Dar' mâinile-mi tremurau, în față-mi lumea se întunecase. Loyola sbiera în ton neînțeles, toți își peruseră cumpătul, cuțitul mi-a alunecat din mână și... Destul atâta că operațiunea nu a succedat, bolnava a murit acolo pe masa

Cele de pe urmă 36 ore le petrecu în agonie cu ochi neîntrerupt închiși, mișcând numai din când în când cu buzele, par'că ar fi vorbit ceva; ba cei din giurul lui auziră chiar preferind slab slăbuț de tot cuvintele: „Your father“ (Tatăl nostru).

Ultimele clipe s'au petrecut astfel: De Marți (17 Mai) dimineața nu 'și-a mai deschis ochii. Unicul membru al familiei, care lipsia de lângă el, era o nepoțică, a lui care într'un timp era nedespărțită de el. Ea s'a supărat în timpul din urmă, pentru-că moșul nu mai răspundea, la atențiunile delicate ale favoritei sale. Dela 2 ore dimineața (19 Mai) începând sfârșitul lui se aștepta în fiecare moment, de aceea întreaga familie a rămas în jurul lui. D-na Gladstone își ținea dreapta pe mâna soțului său. Unul din fiii, preotul *Stephen Gladstone* cetea rugăciuni, muribundul s'a neliniștit. Îngrijitoarea sa 'i-a umezit buzele cu apă Gladstone murmură: „how nice“ (cât de plăcut!) și apoi adormi. Câteva minute înainte de 5 ore dimineața Gladstone a răsuflat de mai multe ori adânc în somn după aceea a suflat de două-ori slab, și a expirat. Trăsăturile feței nu s'au diformat; numai o mică umflătură la obrazul drept arată urmele boalei. Pe fața lui domnia o liniște perfectă. A murit cu mâinile cruce pe piept, după-cum se obișnuia a dormi. Pare-că se rugă. La orele 5 precis medicii au constatat moartea.

Eată deci cât de fericit, împăcat, liniștit, mângăiat așa zicând înveselit moare un mare om, când totdeauna e și mare caracter, suflet nobil, inimă și conștiință curată ca cristalul, cum trece din viața pământească în cea eternă adevărat și cumplit creștin cu

„Tatăl nostru“ și „cât de plăcut“ pe buze.

De ce nu mor așa frumos, așa mângăiați, așa liniștiți și cealalți creștini? . . .

Răspuns: fiind-că nu suntem creștini adevărați, ci numai poleiți pe suprafață cu formele externe, fățărnice. . . .

A murit dar' un *Mare Om*, în care geniul era nedespărțit împreună cu cinstea; s'a dus un intelect uriaș legat în fiecare clipă a vieții sale cu inimă de aur; unul din cei mai cinstiți — poate unicul — și nobili oameni de stat; bărbat cu idealuri și năzuințele cele mai pure, în al cărui limpede cap era așa zicând intrupată civilizația și cultura sănătoasă, pătrunsă de un simțământ adânc și energic pentru drept și dreptate, pentru libertate și umanism, având toate acestea ca baza cea mai solidă, ne-

sguduibilă și nealterabilă: *învețătura și viața Restignitului.*

Etă cine a murit!

Elocuent ca *Daniel O'Connell*, entusiast ca *Victor Hugo*, cinstit ca *Washington* și energic ca *Bismarck*. Necât că energia lui era întotdeauna și pretutindeni numai în slujba binelui, a umanismului, a fericirii poporului său propriu, cât și ori-cărui alt popor asuprit, nedreptățit, sbiciuit.

El nici-când n'a supt ori coborât puterea din considerațiuni ori interese personale, fie materiale ori morale, ambiție, vanitate, autoritarism și altele; nici-când nu s'a călăuzit de alte porniri decât de cele mai pure pentru binele obștei; **răsbunare personală nu există în interiorul său, cu toate că arunca fulgerile zdrobitoare ale blăstemului de soartă asupra celor-ce despoiesc pe singuratici, clasele și popoarele.**

El nu râvnea după cuceriri pentru a mări puterea și domnia națiunii sale asupra și spre paguba altor națiuni; el nu se călăuzea de: „puterea primează dreptul“!, ci dimpotriva singura lui ambiție era: de a elibera popoarele de sub jugul sclăviei și tirăniei, da a frânge lanțurile și caturile lor; de alina nevoile lor materiale și morale, delăturând nedreptățile și asupririle cari le zugrumau, biruind fărădelegile și prejudiciile învechite, străduind a procura popoarelor educație politică cinstită, în atmosfera dorințelor și drepturilor egale pentru toți, în atmosfera muncii, umanismului și a libertății.

Eată cine a fost Gladstone!

Eată în ce se deosebește de unul din cei doi contemporani uriași ai sei — de *Bismarck*; și în ce se aseamănă perfect cu al doilea — cu *Leon XIII*.

Cât suntem de mici —, nu-'i așa? — noi ceștialalți pe lângă acela, care și pentru deosebirea și pentru asemănarea cu cei doi contemporani și ai sei este așa de mare, împreunându-le aceste două verige ale lanțului vieții sale cu a treia: **modestia, și simplitatea** în toate pornirile traiului său ca om privat!

Cât suntem de mici, — nu-'i așa? — pe lângă el cu închipuirile și nemodestile noastre, în care ne sbatem și ne combatem în toate zilele, ba în toate clipitele! Dar' o și simțim, această

micime, câte odată mai ales acum când a murit Gladstone!

Încă mult, departe, am putea um cu contemplanțiunile și reflexiunile observăm însă, că nici nu 'i-am spus încă locul, ziua și anul nașterii, anul 29 Decembrie 1809, în *Liverpool*; și numele lui deplinește *William Edward Gladstone*.

## Pázmándy grăește!

Deși în ochii noștri *Pázmándy* e o figură năpădioasă, totuși fiind-că unii oameni tice de frunte în București stau de vorbă cu el când vine acolo, ori corespondențiarul și scriitorul agent-călător al tuturor pașilor și firmelor politice ungarești, producem spre edificarea acelor oameni în București, următorul articol publicat și ăscălit de el în foaia „*Magyarország*“, 20 c.:

În București — și după el în întreaga țară — s'a serbat în mod solemn de 3/15 Mai.

După-ce cu 50 de ani înainte de propunerea lui *Barbutz* (sic!) valahimă datată pe câmpul (*gyep* = pajiste) *Blaj* a hotărât, că se va pune la luptă pe noi și pe moarte cu națiunea maghiară și va rumpe *Ardealul* de către Ungaria. Serbarea acestei zile nu poate însemna ceva, de cât în țară revoluție față de contra legilor țerei, ear' în străinătate șginirea acestei năzuințe, ba chiar provocarea la aceasta.

Este un cas de tot izolat, ca două vecine, cari trăesc în pace și prietenie, conceadă reciproc pe teritoriul lor să mișcări îndreptate în contra integrității și siguranței celuilalt stat. Numai pe referințele confuze de drept public ale gării poate deveni posibil, că reprezentantul nostru diplomatic din București a părăsit imediat capitala română și că guvernul nostru nu pășeste pe terenul retorsiunilor. Doar comspaniol nu și-a cerut oare imediat sorile de acreditare, îndată-ce senatul unii a primit o astfel de propunere, care se recunoaște independența *Cărilor*. Discursurile acelea, moțiunile acelea, alăltăieri s'au ținut în București, respect s'au votat, în anumite privințe trec chie spre marginile faptelor parlamentare în Washington. În București nu numai discutat ruperea *Ardealului*, dar' s'a clamat chiar anectarea la regatul a acestei părți integrante a Ungariei.

E drept, că nu guvernul, nu corpul una legislativă a făcut acest lucru, numai deputați singuratici și senatori, re-

de secționat, și acum din scena ce și-o povestii poți să-ți faci idee despre ceea-ce vorbește acum lumea despre mine. Că nu am ascultat de *Fomici*, că m'am bătut și am ucis. Chiar după palma primită 'mi închipuesc ce mult va triumfa acum *Ignatie Fomici*.

Medicul a ris amar și a început de nou să se preumbe prin odaie.

— Dumnezeule bune! Ce ai făcut, *Anatole*! a strigat acum nevastă-sa, care sub durata enăreii era aproape înmărmurită de spaimă.

— Taci, a strigat medicul și ciudoz a dat cu piciorul în podele. — Ori doară și tu te puni pe partea lor? N'am făcut nimic altceva, de cât ceea-ce mi-a fost datorința să fac, subînțelegând și palma aceea.

Dar' nu te agita, *Anatole*, a continuat nevasta în ton puțin cam ofensat, căci nu era obișnuită cu astfel de tractare din partea bărbatului ei, — nu așa am înțeles. Dar' spune-mi, ce va fi cu tine? . . . Căci la urma urmelor sigur te vor da în judecată?

— Va fi goană de vânătoare — atât, e totul! De tribunal nu mă tem. În prima diagnosei fie-cine poate greși, dar' ori-cum să fi și fost, opiniunea mea a fost acceptată și de consiliul medical. Am hotărât împreună, că operațiunea astfel o vom esecuta, și nu altcum. Dar' a-mi amesteca instrumentele nu i-a fost permis aceluia infam *Ignatie Fomici*.

Mai târziu a încercat să se justifice cu aceea, că la operațiune nu de acel instrument aveam lipsă, el deci a crezut că din eroare a ajuns acolo cuțitul și de aceea l'a împins la o parte. Dar' nu-i adevărat, a știut că cuțitul acela de aceea e pus acolo, pentru-ca dacă eventual s'ar întâmpla la operațiune eroare, să poată fi reparată. La nici un cas n'a avut drept să se atingă de cuțitele mele! El e de vină la toate. Și dacă operațiunea ar fi succedat, întreaga lume ar fi aprobat că l'am pălmuit.

Acel dialogul a încetat. Medicul, după ce prin istorisirea întâmplării și-a ușurat inima, umbla distras încoaci și încolo prin odaie. Când s'a pus să șeară, cugetele i-s'au îndreptat spre nevastă-sa. Subit 'i-a venit în minte, că în asemenea cas oare și dînsul ar fi făcut cum făcu bărbatul pacientei sale? Și el ar fi venit oare în locuința altuia, ca să-i sbiere ucigaș și alte asemenea? De sigur nu. Doar, adevărată nebulie fu aceea-ce omul acela făcu!

. . . Așa; dar' când omul își pierde pe cea mai scumpă a lui pe pământ, mintea sănătoasă pleacă și ea de sine pe aceeași cale. Dar' cu mintea lui numai și numai în serviciul acelei scumpe ființe voia să steie. . . El deci este convins, că nu ar fi venit în chip așa de bădăran în locuința altuia, nu ar fi sbierat, cu un cuvânt nu și-ar fi perdut mințile. Dar' din aceasta urmează apoi și aceea, că femeia ce-'i stă aci față în față,

nevastă-sa, pentru dînsul nu e ființa cea scumpă pe lume. . .

Medicul a privit scrutătoriu în fața tei sale.

Femeia l'a reprivit, și prin gând i-a gerat ideea, că bărbatul ei, zău, puțin interesează de dînsa, altcum ar fi avut el atâta stăpânire de sine, să nu părăsească pe acel profesor bătrân. În prima lină simția propria ei neglijere în întâmpinarea aceea: dacă bărbatul ei numai cătuși d'în ar iubi-o, în acea critică clipă s'ar fi de sigur la dînsa și la înprejurarea amar de multe neplăceri îi cauzează aceea dînsa în viața socială. Și atunci sigur nu ar fi făcut ce a făcut. El însă de dînsul nu-și bate gândul cu nimic, lucrează așa cum din al său punct de vedere crede că e bine să lucreze. Deodată începu să compătîmiască de mult pe acea femeie ucisă și se gândi la aceea, că dacă dînsa acum s'ar năvi, bărbatul ei ar opera-o și pe dînsa, știe, poate că tocmai așa ar ucide.

Ce penibil moment când privirile lor se întâlniră!

(Va urma.)

universitari, tinerimea studiosă, în adunări populare. Dar' aceasta e numai nuanță. Asemenea demonstrațiuni astfel se încep pretutindenea, și dacă durează timp mai îndelungat, se sfârșesc așa, ca în America. Evenimentele din București nu mai sunt simple demonstrațiuni de stradă, pe cari puterea statului de multe-ori chiar în ciuda celui mai mare zel al ei, nu le poate împede. Această goană (hajsza) antimaghiară în România e un ce organizat, la vederea guvernului, ori pe lângă tainicul conștient, ori pe lângă ușuratică conivență a aceluia — dar' pe față se pune la cale și sistematic se execută.

Mai poate-se să închidem ochii și pe mai departe în fața acestor evenimente? Nu se poate, nu este permis. Dacă în parlamentul ungar (maghiar, „magyar“) mai este o schinteie de demnitare, se va aduce pe tapet cazul cât mai curând în ședință publică. Delegațiunile tocmai își țin ședințele. Multe milioane cere dela ele guvernul comun. Singur ministrul de război a trecut cu 30 milioane peste bugetul din anul trecut, căci după-cum zice el, astfel a pretins siguranța monarhiei. Dar' a Ungariei siguranță, dar' viitorul națiunii noastre nu pretinde oare să întrevinem la București și în tonul cel mai energic să pretindem, ca odată pentru totdeauna să se pună deja capăt atentatelor în contra integrității noastre teritoriale?

În București conservativul *Grădișteanu* a zis, că cestiunea românilor Ardeleni nu e cestiune de partid. Causă sfântă a tuturor Românilor e aceea! Ei! repet la rândul meu și eu, că nici la noi nu este permis să fie aceasta cestiune de partid. Causa comună pentru toți Maghiarii, cea mai sfântă datorință a lor e, să apere patria atacată.

Din România suflă peste munți vântul agitației. Liga susține din Ardeal, cu bani românești, conjurațiune latentă. Conspiratorii se adună când ici, când colo, și dacă li-se opresc adunările publice, ei țin convenicule. În Blaj răsună până la stradă zgomotul păharelor în hotel „Univers“, și harnicii noștri gendarmi, cari tândăleau pe stradă, uimiți auziu discursurile revoluționare ale lui Lucaciu, ale aradanului Pap, cântările bajocoritoare la adresa Maghiarilor. De ce n'au năvălit în stradă, de ce n'au spulberat adunătura (kupaktanács) și de ce n'au deținut pe revoltanți?

Ni-se zice, că de aceea trebuie să îndurăm în pace toate injuriile, fiindcă interesele noastre mai înalte ale afacerilor externe fac să dorim alianța română.

Să spunem sincer, alianța triplă are lipsa de România în contra Rusiei. Nu voesc să discut aci rentabilitatea alianței triple, — una însă pentru mine este sigur. Dacă celelalte două puteri ale alianței triple sunt Ungariei amice sincere, atunci nu pot pretinde slăbirea poziției noastre și nici aceea, ca față cu România să fim condamnați la veșnică inerție (tétlenség). Trebuie să sulevăm cestiunea și să stringăm la pârte pe contele Goluchovsky: să ne spună, de ce nu nu-și face datorința, de ce nu reclamă la București?

Di ministru de externe e polon, și mult timp a trăit în România. Ca consul al nostru la București a putut să studieze referințele de acolo. Știe dinșul bine, că ce rol are guvernul de acolo în mișcările iredentiste. El trebuie să fie orientat în toate privințele asupra gradului și scopului acestor mișcări. Ca polon de naștere trebuie să cunoască istoria Poloniei. Dărăburirea Poloniei chiar numai neajutorința, micimea de suflet și păcătoasa complicitate a guvernelor din veacul trecut a făcut să fie posibilă, așa este?

Și în fine apelez la baronul Desider Bánffy. El e ardelen. El cunoaște primejdiile cari îi încunjură patria lui mai restrinsă, cu mult îmai bine, de cât mulți dintre noi aici. Arete di ministru-president, că destul de puternic e și spre aceea, ca în contra atacurilor din afară să apere Ungaria. Să lucreze însă îndată, până nu e târziu.

## Societatea

pentru

### crearea unui fond de teatru român

Își va ținea adunarea generală astan în ziua de Rusalii aici în *Hafeg*, pentru care scop cetățenii acestui opid s'au constituit în secțiuni, ca să poată face plăcute tuturor oaspeților momentele petrecute aici.

Deci pentru primire și încuarterare sunt poftiți toți P. T. oaspeți, cari voesc a lua parte la aceasta sârbătoare, să se însinue la subscrisul — încă de timpuriu — până la 2 Iunie a. c. st. v. spre a putea face dispozițiunile necesare pentru încuarterarea oaspeților.

Hafeg, la 18 Maiu 1898.

Nicolae Sânzian,  
președinte.

Nr. 261/1898.

### Concurs.

Conform §-lui 17 lit. b. din Statute și concludului Nr. 23 p. b. al adunării generale, ținută în Blaj la 27 și 28 August 1895, pentru ocuparea postului de secretar I. al Asociațiunii se publică concurs cu următoarele condiții:

1. Secretarul I, ale cărui agende sunt prevăzute în §. 28 al Statutelor, va trebui să aibă sau cualificație academică sau să fie cunoscut ca bărbat de litere.

2. Nu poate ocupa și altă funcțiune împreună cu serviciu de birou.

3. Va beneficia de: a.) salariu anual fl. 1200. în rate lunare anticipative, b.) cuartir fl. 300. în 4 rate trebunare.

4. Postul se va ocupa cu 1 Ianuarie 1899 pe timp nedeterminat.

Reflectanții au de a-și înainta documentele subsemnatului comitet până la 1 Iulie st. n. 1898.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Sibiu la 12 Maiu 1898.

Dr. Il. Pușcariu,  
vicepreșed.

Dr. Beu,  
secr. II.

## Academia Română

### Institutul Ottetelesanu

Publicațiune.

Cu începerea viitoriului an școlar 1898 — 1899 se vor primi cinci-spre-zece eleve în Institutul de fete de la Măgurele fundat de Ioan Ottetelesanu și înființat de Academia Română, sub tnalut Patronagiu al M. S. Regelui, cărora li-se vor da, conform dispozițiunii testamentare a răposatului fondator, o creștere casnică și instrucțiunea cuvenită unei „bune mame de familie, fără pretențiuni sau lux“.

Cursul va fi de 5 ani, în timpul cărora elevele vor avea toată întreținerea în Institut.

Sunt admise în Institut copile născute din părinți români săraci pe deplin sănătoase, cari până la 5 August 1898 au implinit 11, dar încă nu 14 ani, au pregătirea ce se dă în școalele primare din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 6.

Două surori sau două vere primare nu pot fi admise în Institut.

Părinții aspiranților ori reprezentanții legali ai acestora au să trimită — până la 5 August 1898 — cererile însoțite de act de naștere, act de vaccină, act de paupertate și atestat școlar despre terminarea claselor primare, la Academia Română (calea Victoriei Nr. 135), pentru Comisiunea Fundațiunii Ottetelesanu, care, examinând actele și luând informațiunile ce va crede de cuviință, va dispune, ca concurențele ce îndeplinesc condițiunile mai sus precisate să fie supuse la un examen de primire, prin care se va constata gradul de pregătire în ceea ce privește cetirea și scrierea, analiza etimologică și cea sintactică, cele patru operațiuni, geografia și istoria țărilor Române.

Concurențele cari nu sunt din România se admit fără examen de primire, în virtu-

tea atestatelor obținute în școalele similare din patria lor, și au să trimită la Academia Română, tot până la 5 August, cererile însoțite și de atestat medical.

Rezultatele examenului se vor supune dimpreună cu toate actele, printr'un raport, Augustului Protector al Academiei Române, Maiestății Sale Regelui, căruiu îi aparține a decide în privința primirii.

Examenele se vor face în localul Academiei la 9 Septembrie 1898.

Nr. 148 — București, 5 (17) Maiu 1898.

## NOUȚĂȚI

Arad, 23 Mai n. 1898.

**O româncă din Ungaria la Ateneul din Bacău.** D-na *Nelli I. Cornea n. Mișici*, soția dlui Ioan Cornea, inginer de căi ferate originar din părțile aradane, acuma în serviciul statului român la Bacău, a ținut acolo la 26 Aprilie (8 Maiu) o conferință literară asupra subiectului „Influența femeii asupra moravurilor“, care a fost subliniată de multe aplause și la sfârșit autoarea felicitată din toate părțile.

**Maial în Zlatna.** Maialul elevilor dela școala gr.-or. din *Zlatna* care era să se țină în ziua de 3/15 Maiu, dar' a fost oprit de poliție, — se va ținea în 17/29 Maiu a. c.

**Mare catastrofă în Praga.** În apropiere de cheul Polachi din Praga s'a întâmplat în săptămâna trecută o mare catastrofă, căreia au căzut jertfă vre-o 15—20 de oameni. O corabie cu vapor aștepta în port înbarcarea publicului spre a pleca mai departe. Într'aceea cazanul a explodat cu atâtă putere, în cât trupul unui băiat a fost aruncat în aer până la al doilea etagiu al unei case din apropierea cheului. La tunetul explodării s'a adunat la fața locului mare mulțime de public și chiar și locoșitorul *Coudenhove* împreună cu șeful poliției a grăbit la locul nenorocirii, ear' miliția scoasă spre a mântui ce e de mântuit căuta prin valurile Moldvei după cadavrele nenorociților. Cercetările au eruat, că băiatul care fusese aruncat în aer de puterea exploziunii, e băiatul de 7 ani al orologierului *Schreiber*, care împreună cu tatăl seu stătea pe partea primă a corabiei, de unde explozia l'a aruncat în aer, sfâșiindu-i trupul și spulberându-i în toate părțile intestinele, ear' tatălui său retezându-i capul.

Din valurile Moldvei soldații scoteau coaste, plămâni, mâni, picioare și alte părți din trupurile nenorociților. S'a constatat până acum, că cinci inși și-au pierdut viața, zece inși au primit răni grave, ear' alții au scăpat cu răni mai puțin periculoase. Spre norocire, cazanul a explodat înainte de a se fi imbarcat toți pasagerii, cari cu sutele așteptau să capete loc pe corabie. În momentul explodării se aflau imbarcați numai 20—30 de inși.

**Sinucis din cauza neputințelor.** Trenul ce venea Joi seara dela Seghedin spre Arad a călcat în apropiere de Bujac pe un nefericit olog. Conductorul observase, că zace cineva pe șine în calea trenului, dar' pe când i-a succes să oprească trenul, nefericitul om era deja strivit de roatele locomotivei. Capul îi rămăsese între șine, ear' trunchiul zăcea în șentulețul de alăturare. Din scrisorile afiate la el s'a constatat, că nefericitul se cheama *George Sucigan* și că s'a pus în calea trenului cu intențiune de sinucidere. *Sucigan* era olog de o mână și de un picior, și trăia în asilul săracilor. Joi a rugat pe inspectorul asilului să-i deie voie a face puțină preumblare. Inspectorul i'a făcut pe voie, ear' el s'a dus și s'a culcat pe șine, ca să-l strivească trenul. — Se va fi săturat și el de neputințele sale și astfel și-a căutat scăpare în moarte.

„Vorbește pe bani!“ și „dă-l dracului!“ În *Baia-de-Criș*, precum se scrie, solgăbiriele și notarii au dus în calea lui *Herczeg* și laia sa, și pe niște primari și jurați adunați de prin satele vecine românești. Între căpăii lui *Herczeg* era și un anumit *Hără-*

guș, maghiarizat *Haragos*, născut din țerani din *Rișca*, și care s'a dat satanei ca să poată căpăta un os de ros. Azi țeranii români ce-l cunosc, scupă după el, ca după Iuda. Vorbise și el la „*Banche-tul*“ ungu-resc. La tîmbălău duseseră fibraele și pe niște primari români, ca să arate, vezi Doamne, că „Români sunt cu ei.“ Odată *Vasi* vorbea: Maghiarii au cuprins cu arma această țară, ei sunt stăpâni, și totuși vreau să se înfrățesc cu Români!... Un primar auzind aceste obrăznicii și insulte, isbucnește strigând... „U, bată-l D-zeu că și așa vorbește pe bani ca *Hărăguș*!...“ Amenințat să tacă, căci îl țipă solgăbirul din slujbă, Românul cătrănit se sculă dela loc, și răspunzând: „mai dă-l și dracului!...“ se duse dela domnescul ospăț, plin de scârbă în suflet. (Din „*Rev. Orășt.*“)

**Broderie veche.** După-cum relatează „*Patria*“, în biserica ortodoxă din *Rădăuți* (Bucovina) s'a descoperit o broderie scumpă, în fire de aur, care represintă înmormântarea lui *Cristos*.

Această broderie a fost dăruită bisericii de *Alexandru-cel-bun*, domnul Moldovei, în 1409, când s'a construit biserica.

Broderia este aproape intactă și inscripțiile dintr'însa presintă o deosebită importanță istorică.

„**Alarm!**“ în Blaj. O întâmplare de tot hazul a avut loc în sara de 3/15 Maiu la Blaj. O companie din miliția trimisă acolo, era așezată în satul *Veza*, care e foarte aproape de Blaj. Ce i-a trăsuit prin creeri, ce nu, unui trimbiș de al pompierilor, destul că s'a pus sara, când totul era în liniște, să facă deprinderi de suflat în trimbiș!... Între altele s'a pus și-a suflat și „*alarm*“-ul militar! Dar' pe asta se vede că mai cu inimă ca alte deprinderi și în tors cu gura trimbișii cam spre *Veza*... căci l'au auzit cei din *Veza*! Și peste câteva minute unde nu mi-se trezesc dragă cei din Blaj cu compania de soldați din *Veza* în fugă nebună intrând în oraș cu căpitantul în frunte! În piață au aflat că n'a fost signal militar, s'au întors napoi injurând necăjiți rău, că era o ploaie și-o tină, de numai ca ea!... („*Rev. Orășt.*“)

**Sgârcenia în Anglia.** — După o statistică oficială, 43 de persoane au murit de foame în anul trecut la Londra.

Mulți dintre aceștia n'au recurs nici odată la asistența publică și doi nu fuseseră de loc în mizerie.

Astfel un bătrân *Thomas Sloam*, care a murit de inanție, avea asupra lui 24 de livre sterline în aur și în odaia lui s'au găsit trei bilete de câte 5 lire.

Un altul, *John Müller*, mort de foame, posedă un libret al casei de economie constatând depunerea sumei de 33 lire sterline.

**Medic român în Karlsbad.** Med. Univ. Dr. *Romulus L. Crăciunu*, medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (Clinica dlui consilier de curte Prof. *Neusser*.) Specialist pentru morburile interne. Medic al asociațiunii pentru îngrijirea studenților morboși din Viena Protector: *Majestatea Sa Impăratul etc. etc.*

Ord. din 1 April—1. Octomvrie dela oarele 6—9 a. m. și 3—5 p. m. în *Mühlbad-gasse* casa „*Schwarzes Ross*“.

**Păziți-vă sănătatea!** Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele *Kneippiane*.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui Dr. *Iulius Schopper* în *Oravița* (*Krassó-Szörény* m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

Editor: *Aurel Popovici-Barcianu*.  
Redactor responsabil: *Ioan Russu Șiriana*.

Bibliografie.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tratatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tratatul de Paris. Prețul 15 lei.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1857.

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 30 Septembrie până la 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7)

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

„Litrgia Sfintului Ioan Crisostom“ culeasă, aleasă și întocmită pe basa melodiilor vechi bisericești, pentru corul școlarilor pe două voci — sopran și alt — de Nicolae Stefu, învățator în Arad. Se poate comanda dela autorul și administrațiunea foii noastre.

„Manual de Theologia Morală“ de Dr. Athanasie Mironescu Craioveanu, profesor la universitatea din București. Tipografia „Cărților bisericești“.

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I. „Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—1880. Volumul I. 1881—1896. Edițiunea Academiei Române. București 1897.

„Biblioteca Noastră“ de sub direcțiunea dlui Enea Hodoș profesor în Caransebeș apare în fie care lună.

Numerele apărute până acum sunt: Nr. 1. S. Secula, „Realități și Visări“, novelete. — Nr. 2. Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad“, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză“. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese“. — Nr. 6. N. Macovișteanu, „Dela Sate“, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodoș, „Intocmai!“ comedie. Nr. 8—9 O. G. Lecca, „Istoria Țiganilor“. Nr. 10 E. Hodoș, „Convorbiri pedagogice“. Nr. 11—12 E. Hodoș, „Cântece Bănățene“, cu un răspuns profesorului Dr. G. Weigand.

„Istoria universală“ pentru școalele secundare de Vasile Goldiș, profesor. Volumul III. Evul nou. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov. 1897.

„Gramatica Română“ pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.“

„Abecedar ilustrat“ compus pe basa principiilor pedagogice moderne de învățătorii: Iosif Moldovan, Nic Stefu, Iuliu Groșorcean, Nic. Boscaiu și Petru Vancu. Prețul unui exemplar 20 cr. A se cere la administrațiunea „Trib. Pop“.

„Victoria“

institut de credit și de economii SOCIETATE PE ACȚII.

Arad, casa proprie, calea Arhiducele Iosif N. 2.

Întemeiată la 1887.

Table with financial data: Capital de acții 300.000, Fond de rezervă 100.000, Depuneri 1,000.000, Circulația anuală 15,000.000

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandai.

113—(4)

Direcțiunea institutului.

Valabil dela 1 Maiu 1898.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Maiu 1898.

Main table with train schedules for various routes including Arad-Budapesta, Arad-Ciaba-Oradea-mare, Seghedin-Arad, and others, listing departure times and fares.

Tipografia „Tribuna Poporului“ Arel Popovici-Barcianu în Arad.